

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTISKOS MINTIES SAVITRAŠTIS

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION

Dienos Krizimai

Išrodo, kad Austrija neužilgo bus nepriklausoma. Gegužės 4-tą Vienoje U. S., Anglijos, Sovietų Rusijos ir Prancūzijos ambasadorių konferencijoje Kremlius pa-

Gegužės 5-tą U. S., Anglija ir Prancūzija užbaigė savo okupaciją Vakariniame Vokietijoje, kuri užsitęsė 10 metų. Tą dieną Vakariniame Vokietija su 50 milijonų gyventojų tapo nepriklausoma respublika.

U. S. Informacinės Agentūros žiniomis, rytinės Vokietijos vaikai turi būti mokomi mokyklose griežtai prisilaikant Sovietų principų. Rusų kalba privaloma. Kovo mėnesį vienas berniukas ir viena mergaitė oficialiai buvo pašalinti iš Klement Gottwald mokyklos rytiniame Berline už streikavimą prieš rusų kalbos pamokas.

LETTERS FROM AMERICA SAVAITĖ

Neseniai prezidentas Eisenhoweris pasakė: "kad nieko nėra mums pavojingesnio, kaip tikėtis išgirsti teisybę apie Ameriką, jeigu mes patys nesistengime pranešti apie ją."

vaigtą aš turėjau nepaprastą patyrimą. Pirmą kartą mačiau streiką. Aš pats streikavau. Ar galite įsivaizduoti, ką aš būčiau gavęs už tą namie? 10 metų kalėjimo. Čia gavau 10 centų per valandą daugiau. Streiko pradžioje buvau kaip ant adatu. Aš prisiminiau viską, kas man buvo sakytą sovietų mokytojų apie streikus Amerikoje.

Didysis LRKSA 1955 Metų Naujų Narių Vajus

Organizatoriai ir Veikėjai, Padėkite Jaunuoliams Įgyti Stipendijas Mokslui Siekti

Kiekviena fraternalinė organizacija turi nuolat įieškoti naujų narių. Mūsų katalikiškasis Susivienijimas nesiskiria nuo kitų organizacijų ir dėlto mes turime palaikyti šią mūsų biznio dalį mūsų veiklos priešaky ir tą turime daryti kiekvienais metais.

- DRĄSUS EKSPERIMENTAS
Mūsų organizacijos Vykdomoji Taryba paruošė planą, kuris turi du pačius svarbiausius tikslus:
1. Gauti naujų narių;
2. padrašinti jaunuolius siekti augstesnio mokslo.

- STIPENDIJŲ PLANAS
Susivienijimas pasiūlo stipendijas, kurių kiekviena bus \$200.00 sumoje, skiriama studentams planuojantiems lankyti augstąsias mokyklas, arba jau lankančioms.
SĄLYGOS
Vienai stipendijai laimėti turi būti prirašyta NEMAŽIAU 25 NAUJŲ NARIŲ IR KURIŲ BENDRA GYVYBĖS APDRAUDOS BENEFICIJŲ SUMA

TURI SIEKTI NEMAŽIAU \$25,000.00. Tą skaičių turi pasiekti bile parapijog gyvuojanti viena kuopa arba kuopų grupė (kombinacija). Kitas reikalavimas yra, kad už naujai prirašytą biznį duoklės turi būti užmokėtos nemažiau kaip už šešis mėnesius. Kandidatų stipendijas skaičius iš kiekvienos parapijos nėra apribojamas. Tokių stipendijų galės laimėti tiek, kiek įvykdys naujų narių ir apdraudos kvotą, kaip kad aukščiau nurodyta. Kandidatai stipendijas bus renkiami iš Susivienijimo narių, arba jie turės tapti nariais įstojus kvestan. Neatsižūrint kas prirašys naujo biznio—kvestantas, kuopos sekretorius ar bile reguliarus narys—visa tai bus priskaityta prie kontesto.

TINKAMUMAS
Bile studentas tinkamas istoti kolegijon, arba jau lankančias bet kurią augstąją mokyklą. Čia taipgi yra labai puiki proga bile studentui, planuojančiam įstoti ar jau lankančiam kolegiją arba universitetą, užsidirbt \$200.00 stipendiją vasaros atostogų laikui, taipgi reguliari komisija, kurį Susivienijimas išmoka už naujų narių prirašymą. Tuo būdu kiekvienas studentas turi galimybės susidaryt sau gerą paramą sekančiam mokslo metui, visam 1955 metų terminui.

ŠVENTINS NAUJĄ KOPLYČIĄ

PITTSBURGH, Pa.—Jo Ekcencelencija vyskupas John Francis Dearden iškilmingai pašventins naujai pastatytą šv. Pranciškaus Seserų Vienuolyno koplyčią, Dievo Apvaizdos Kalne, šeštadienį, gegužės 21 d., 1955, pusę po dešimt ryte.

stovėjo laikinoji medinė koplytelė. Šiemet, kai Seserys Pranciškietės švenčia 33 metų įsteigimo sukaktį, jos deda trejtįjį kertinį akmenį Dievo Apvaizdos Kalnely—Vienuolyno, Akademijos ir Koplyčios. Vienuolynas prasidėjo su 14 seselių lietuvių, persikėlusiu iš lenkių vienuolyno, o šiaandie skaito 239 seseris besidarbuojančias mokyklose, ligoninėse ir Brazilijos misijose. Centras buvo pastatytas 1925 m.: akademija 1941 m.

'AMERICA' PAMINEJO KAN. A. PETRAITĮ

NEW YORK (LAIC).—Vienas žymiausių katalikų laikraščių "America" š. m. balandžio 23 d. numery platesniu straipsneliu paminėjo neseniai mirusį kan. A. Petraitį. Kartu išskeldamas, jog velionis pergyventos Červenės žudynės savo bausimu lenktyniuoja su Katyno žudynėmis. Ten sovietai kulkosvaizdžiais sušaudė daugiau kaip 5,000 lietuvių, latvių, estų, lenkų ir ukrainiečių kalinių tik todėl, kad norėjo jais nusikratyti, artėjant vokiečių tankams.

Straipsyne nurodoma, jog iš 11 tas žudynes pergyvenusių lietuvių jau 7 mirė, nes jų gyvenimą sutrupino sovietų rankose patirtos kančios. Kalbant apie a. a. kan. A. Petraitį, pateikiama žinių, kaip jis buvo enkavedistu sumintas, kankinimais verčiamas atsiskaityti tikėjimo bei sutikti šnipinėt savo parapijiečius ir net vedamas sušaudyti, tačiau su komunistų pasiūlymais nesutiko.

NEWARK, N. J. — Gegužės 8-tą automobilių nelaimėse žuvo Frank Singer iš Bayonne ir Antone Falzone iš Garwood, N. J.

KUN. B. GAURONSKAS. Ansonia, Conn., lietuvių parapijos bažnyčioje padarė kolektą Nekalto Prasidėjimo Seserų koplyčios statybai Putname.

DAWSON SPRINGS, Kentucky.—Gegužės 8-tą William L. Gurley nukovė eks žmona, jos brolių ir pats nusišovė.

NEW YORK.—Gegužės 8-tą, grįždamas į U. S., laive mirė ambasadorius Lenkijai Joseph Flack, 60 metų amžiaus.

NEW DELHI, Indija.—Gegužės 8-tą paskelbta, kad Pakistano pasienio policininkai nukovė 12 indusų kareivių.

NAUJI KLEBONŲ PASKYRIMAI

Kaip praneša vietinis dienraštis "The Philadelphia Inquirer" gegužės 7-tą, tai vietinis arkivyskupas John F. O'Hara kun. Andrių J. Degutį iš Maizevillės paskyrė klebonu į Girardville šv. Vincento parapijon, o kun. Juozą A. Neverauską iš Girardvillės į Maizevillę šv. Liudviko parapijos klebonu.

Svento Pranciškaus Seserų Motina M. Loyola
Kaip praneša vietinis dienraštis "The Philadelphia Inquirer" gegužės 7-tą, tai vietinis arkivyskupas John F. O'Hara kun. Andrių J. Degutį iš Maizevillės paskyrė klebonu į Girardville šv. Vincento parapijon, o kun. Juozą A. Neverauską iš Girardvillės į Maizevillę šv. Liudviko parapijos klebonu.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA IŠKELIA SOVIETŲ MELĄ

GENEVA (LAIC).— Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijoj, atsakydama Sovietų delegatui, JAV delegacijos pirminkė, O. B. Lord jį paklausė, ar Sovietai sutiktų, kad Žmogaus Teisių Komisijoj būtų nagrinėjama Baltijos valstybių apsisprendimo teisė. Sovietų delegatas atsakė, jog Baltijos valstybės esančios "laisvos, suverenės ir laimingos".

Sovietų Sąjungos. Jis iškelia, jog "Lietuva, kaip ir Latvija bei Estija, buvo nelegaliai inkorporuotos į Sovietų Sąjungą jėgos priemonėmis ir nusikaltant šių kraštų su Sovietų Rusija sudarytoms sutartims."

MATERIALISTINIS PAGONIŠKUMAS LAIPSNISKAI ŽUDO PASAULĮ

Washington, D. C. (LAIC).— Wyoming'o senatorius J. C. O'Mahoney balandžio 21 d. Congressional Record priede įdėjo savo kalbą, pasakytą New York'e įvykusiame Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos kongrese.

pergyvena grėsmingiausią krizę. Senatoriaus O'Mahoney nuomone, šios krizės, kuri graso su naikinti mūsų civilizaciją, šaknų reikia ieškoti nuolatinuose kompromisuose materialistiniame blogiui. Tai kelia ką kartas vis didesnio masto bei žiauresnius karus, jau išvirtusius totaliniais karais, kuriuose naikinami ne tik kariai, bet ir civiliniai gyventojai. Ir nors antrasis pasaulinis karas neseniai pasibaigė, tačiau taikos pasaulyje ligi šiol nėra. Šios raidos akivaizdoje senatorius mato tik vieną išsigelbėjimo kelią—atsisakymą nuo materialistinio pagoniškumo ir grįžimą prie krikščioniškųjų principų.

TRAGIŠKA JAUNUOLIO MIRTIS

NEW BRITAIN, Conn.—Sekmadienį, balandžio 24, 1955, apie 10 val. vakaro, tragiškai mirė Algimantas Zdancevičius, 21 metų amžiaus, LRKSA 109 kupos narys. Velionis važiuojo su Vladu Plečkaičiu. Mašina atsitrenkė į ugniagesių hydrant, paskui į didelį medį.

KURIAMAS AMERIKOS IMIGRACIJOS MUZEJUS

New York (LAIC).—Laisvės Statulos papėdėje nutarta įkurti Amerikos Imigracijos Muzėjų. Šiam projektui yra pritarę prezidentas Eisenhoweris, vidaus reikalų sekretorius D. McKay ir National Park Service.

IMIGRANTŲ SUDARO 2.5% ŠVEDIJOS GYVENTOJŲ

Stockholm (LAIC).— Švedų Handelstidningen nurodo, jog pastarųjų 15 metų laikotarpyje į Švediją atvykusieji imigrantai sudaro 2.5% visų krašto gyventojų. Laikraštis pastebi, jog Švedija yra tapusi imigracinis kraštas ir kad tasai faktas vertas dėmesio; imigracija galinti būti laikoma būtenybe žmoniškumo ir ekonominiu atžvilgiu. Nors tuos imigrantus sudarantieji tremtiniai nėra labai gausūs, tačiau laikraščio nuomone, be jų švedijai būtų buvę sunku tvarkyti savo ūkį dėl darbo jėgos trūkumo. Švedijos pramonėje užsieniečiai vyrai sudaro 3.2% dirbančiųjų ir moterys—6.9%.

IMIGRANTŲ SUDARO 2.5% ŠVEDIJOS GYVENTOJŲ

Stockholm (LAIC).— Švedų Handelstidningen nurodo, jog pastarųjų 15 metų laikotarpyje į Švediją atvykusieji imigrantai sudaro 2.5% visų krašto gyventojų. Laikraštis pastebi, jog Švedija yra tapusi imigracinis kraštas ir kad tasai faktas vertas dėmesio; imigracija galinti būti laikoma būtenybe žmoniškumo ir ekonominiu atžvilgiu. Nors tuos imigrantus sudarantieji tremtiniai nėra labai gausūs, tačiau laikraščio nuomone, be jų švedijai būtų buvę sunku tvarkyti savo ūkį dėl darbo jėgos trūkumo. Švedijos pramonėje užsieniečiai vyrai sudaro 3.2% dirbančiųjų ir moterys—6.9%.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išėina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštas (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taisy savo nuožūra. Nespausdintus raštus tik patalpa autoriams prašant.

RUSŲ BOLŠEVIKŲ DRAUGYSTĖ—MUMS JOKIA DRAUGYSTĖ

Susipažinome su trečiuoju šių metų "Zvaigždutės" numeriu. Tai yra bolševikinis žurnalas, nes gal būtų ir neparašęs. Bet Lietuvos vaikams. Trumpai jį pa-nagrinsime.

Žurnaliuko turinys labai menkas. Išmėsk iš jo tuos kelis mokslinio pobūdžio straipsnelius ir galvosūkių bei juokų kampelių—nieko gero ir nebeliks. Pirmiausia pasigendame čia talentingų rašytojų, o antra—geresnės kalbos.

Kalbos atžvilgiu visai netikęs. Būna apsakymas "Seniūnas". Tai yra rusiška galvojančio autoriaus darbas.

Rusicizmų gana daug ir kituose rašiniuose.

Idejinio požiūriu ši "Zvaigždutė", žinoma, komunistinė. Kiti tokios negalima nė tikėtis. Bet rusiško galėtų nebūti. Pataikauti Maskvai ir rusams, autoriai ir redaktoriai ima grynus nesąmones skelbti. Štai pirmajame puslapyje Jonyno eilėrašties "Broliai". Kas gi tie broliai? Ogi štai:

Vienas—Murmanske augęs,
Du kiti—iš Maskvos,
O jauniausias jų draugas—
Iš laukų Lietuvos.

Čia nieko dar ypatingo, žinoma. Žmoniskai galvojant, visi žmonės tam tikra prasme broliai. Bet eilėrašties kalba apie komjaunolius, nes bolševikams visi žmonės negali būti broliai.

Jonyno eilėrašties baigiamas gryniausia sąsąmonė:

Keturi komjaunoliai
Iš kraštų tolimų,
Keturi kraujo broliai
Iš skirtingų šeimų.

Ar eilėrašties autorius supranta,

LAIMINGIAUSIEJI

Kartais mes mėgstame klausti savę ar savo bičiulį, kas yra pasaulyje laimingiausias. Sunku rasti patenkinamą atsakymą, nes ne visi vienodai žiūrime į laimę. Šį kartą leiskime sau iškelti lengvesnį klausimą, būtent—kas laimingiausias yra Sovietų Sąjungoje. Atrodo, jog atsakymo neteks ilgai laukti, nes jis pats krinta ant padėklo.

O tas atsakymas yra, kad laimingiausi Sovietų Sąjungoje yra savo laiku mirę žmonės, pabrėžiame, savo laiku. Jei taip, tai kaip reikia nutaikyti laikui mirti? O čia tai ir yra menas, kurį ne visi raudonieji dignitoriai supranta. Visiškai natūralu, kad mirties ir komunistai bijo, visai nuo jos išsisukinėdami, gerdami vaista ir atostogaudami buvusiu carų vasarvietėse. Tačiau jie tuo nepasitarnauja savo ateičiai. Laiku miręs bolševikas dar yra šis tas, dar pakalbama apie jį, dar pavadinama miesto gatvė jo vardu, o jau nelauki išnykęs raudonas—neduok Dieve! Negali baltiai nė jo vardo minėti. Jis maišomas su purvais, koneveikiamas, keikiamas; jo vardas dingsta nuo žemėlapiu, iš enciklopedijų, vadovėlių; jo giminė sulyginama su žeme.

Be kalbėjimo konkrečiai. Ar Leninas ne laimingesnis už Buchariną? Aišku, kad laimingesnis. Taip pat Kirovas yra laimingesnis už Ordžonikidze, Čkalovs už Vasilijū Staliną, Višinskis už Dekanozovą. Ždanovas, sakysim, už Beriją. Tai tik keli pavyzdžiai. Imkime dabar gyviusius. Šiandien smarkiai spėjama apie Malenkovo likimą. Mūsų manymu, jis jau pavėlavo mirti, jau popiet šaukštai. Jam Lenino mauzoliejuje nebus vietos greta tėvo ir mokytojo. Neiškirs skylės jo pelenas nei Kremliaus sienoje. Nesvarbu, kad jis, palyginti, dar jaunas; vargas, kad Malenkovas nesugriebė laiku mirti. Nebent jis per vieną naktį išskerstų visus savo priešininkus. Tuo atveju jau jie būtų nelauku mirę. Todėl peršasi išvada, kad komunistai niekad nereiškia vengti mirties, jei jis nori būti vienas laimingiausių, nes vėliau teisme prašytis kulku ar kartuvių—nedidelis malonumas.

Kai dėl mūsų, mes nei vienu, nei kitu komunisto nusispardymo atveju ne kiek nesijaudiname. Tokia jau raudonojo rojaus tvarka.

J. E. VYSKUPO BRIZGIO ATVYKIMAS. J. E. vyskupas Brizgys pranešė, kad į Braziliją atvyksta kartu su prelatu Albavičium Kongreso išvakarėse. Pirmąjį sekmadienį numato praleisti tarp sanpauliškių ir tik liepos 18 d. būti Rio. Čia J. E. bus apgyvendintas ponios Lucie Grandmasson palociuje, Praia Botafogo.

INFLACIJA SOVIETUOSE

Komunistinė "Pravda" pradeda luosis, juo daugiau maisto karo verkslenti, kad Sovietuose gali ištekliams atidės, tuo didesnis pasireikšti infliacija. Akademikas A. Ostrovitianovas sako, kad Nikita Chruščiovas nuolat sakoma mokslus apie žemės ūkio 1952 metais, gyventojų pinigines pajamas padidėjusius 25%. Tai yra net visų ketvirtadalis. Suprantama, didesnius atlyginimus gavo komunistų partija ir jos Rusijoje viskas yra galima, taiglobotiniai: kariai, enkavedistai, čiau galima įsivaizduoti, kas per propagandininkai ir kai kurie žemės ūkio darbininkai gali būti specialistai. Jūs gerai žinote, kad Sovietų pavertoje Lietuvoje darbininkas skursta, o valstiečiai vos tegali pramisti.

Tačiau pažiūrėkime, kas dedasi, kai infliacija išgali. Infliacija yra ne kas kita, kaip pinigų apyvartos padidėjimas, o vartojamų gėrybių kiekio sumažėjimas. Tai reiškia, kad prekių kainos nuolat kyla, o reikalaujamomis gėrybėmis tegali būti aprūpinamas tik tas, kuris turi didelius išteklius pinigų.

Jūs, malonūs skaitytojai, gerai žinote, kad pavergtos Lietuvos gyventojų uždarbiai nėra daug padidėję. Didesniais uždarbiais gali džiaugtis tik komunistai, maskoliai ir jų patarnautojai, kurie mintis iš jų prakaito. Jiems netrukus maisto ir kitų gėrybių, nes juodojoje rinkoje pajęgs mokėti spekuliacines kainas.

Kas toliau gali dėtis?

Sovietai šiuo metu negali daugiau prekių savo gyventojams pasiūlyti, nes jų neturi. Vartojamųjų gėrybių gamyba vis labiau apleidžiama, kad daugiau būtų pagaminta patrankų, šovinių ir kitų ginklų. Tačiau gyventojai jais nebus pasotinti ar aprenkti. Juo labiau Rusija gink-

luosis, juo daugiau maisto karo ištekliams atidės, tuo didesnis skurdas išgalės krašte. Nikita Chruščiovas nuolat sakoma mokslus apie žemės ūkio 1952 metais, gyventojų pinigines pajamas padidėjusius 25%. Tai yra net visų ketvirtadalis. Suprantama, didesnius atlyginimus gavo komunistų partija ir jos Rusijoje viskas yra galima, taiglobotiniai: kariai, enkavedistai, čiau galima įsivaizduoti, kas per propagandininkai ir kai kurie žemės ūkio darbininkai gali būti specialistai. Jūs gerai žinote, kad Sovietų pavertoje Lietuvoje darbininkas skursta, o valstiečiai vos tegali pramisti.

Pavergtuose kraštuose padėtis lar šurpesnė. Juos rusai komunistai nuolat apiplėšia, nieko geresnio neatveždami. Jie turi gyventi tik likučiais. Pavyzdžiui, Lietuvoje surinktos prievolės atsturia Rusijoje, o krašte pagamintų pramonės gaminių lietuviai nežymią dalį temato. O jei kartais ir gauna ką pirkti, pastabūs lietuvius gerai žino, kad iš neva broliškos Maskvos atvežtosios prekės neretai yra gamintos Kaune, Šiauliuose ar Klaipėdoje.

Jei šiandieną jau rusai bijo infliacijos, — lietuviams netenka laukti gyvenimo pagerėjimo Sovietų vergijoje. Rusams žymiai lengviau pavyks nugalėti infliacijos atneštas negeroves, kaip lietuviams, kurie tegyvena iš rusų nepagrobty trupinių likučių.

CHRUŠČIOVAS PATAIKAUJA KARIŠKIAMS

Neseniai Chruščiovas apmokėjo savo vekslelį, išduota už pagelbą raudonajai armijai sulikviduojant Beriją ir nuvertint Malenkovą: 11 sovietinių generolų buvo pakelti į maršalus, tarp jų ir buvęs vyriausias raudonosios armijos vadas Vokietijoje Čuikovas su padėjėju Grečko.

"Pravda" p a s k e l b ė paties Chruščiovo užsakytą straipsnį apie Stalingradą, kur jis sau priskyrė nuopelnus pergalės prie Volgos, o pats didžiausias nuopelnas buvo, be abejo, "priskirtas Stalinui. Chruščiovas, mat, per II karą vadovavo raudoniesiems partizanams vokiečių fronto užnugaryje. Tačiau netrukus armija išėjo į priešpuolį—ir š, m kovo 3 d. raudonosios armijos oficiozas "Krasnaja Zvezda" paskelbė patvarkymą, kuriuo politiniams vadovams uždrausta vesti karininkus ir karius privačiai dalyvauti jų vedamuosiuose kursuose ir ideologinėse pamokose. Drauge laikraštis pabrėžė, kad pagal sovietinę karinę koncepciją politinis aparatas, veikiantis armijoje, yra pavestas armijos dalinių vadų žiniai. Anksčiau, kaip žinoma, raudonoji armija laikėsi principo "dvigubo įsakymo". Tada politiniai komandai laikė save lygiais su kariniais vadais. Dar 1920 m. rugpjūčio mėnesį per Lenkų-Sovietų karą Stalinas, kaip politinis komisaras, vadovavo Sovietų pietvakarių frontui. 1924 m. liaudies komisarų karo reikalams Frunzė pašalino tokią "dvigubą teisę" davinėti įsakymus, ją pakeitęs "vieninga karinio vado komanda". Tačiau 1937 m. gegužės 10 d., kai buvo sulikviduotas Tuchačevskis ir visa eilė kitų karininkų, Stalinas vėl išaukštino politinius vadovus, padarydamas juos lygiais su kariniais vadais. Tokia praktika buvo pritaikyta

ir per ispanų pilietinį karą. Tačiau 1940 m. rugpjūčio 12 d. karinė reforma vėl buvo įvykdyta iš naujo, nustatiusi, kad komisarai turi paklusti karo vadui. Iš š. m. kovo 3 d. "Krasnaja Zvezda" paskelbto patvarkymo ir jo komentary vokiečių spaudo daro išvadą, kad partija vėl mėgino politinius komisarų sulyginti su kariniais viršininkais. Tačiau armija pasijuto esanti palkankamai pajėgi, kad tokiam mėginimui užkirstų kelią visiems laikams. Eita

36-jo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso metu Rio De Janeiro mieste, Brazilijoje, bus surošta lietuviško tikybinių ir folkloriško meno paroda: Jai paruošti yra susidariusi komisija iš pp. P. Babičko, J. Abraičio ir kan. Z. Ignatavičiaus.

Pavasario Ilgesys

Iš sapnų, iš tolybių, kaip pasilgtasai gandas, atplevena gegužis su lakstingalu suokesiu, su kvapsnim kaip svajonėm, su dienelėm, kur juokiasi, kai nerimsta keleivis, žemėj vietos nerandąs...

Vai graži tu, žemuže, su dangum susituokusi, zvaigždžių mariom patvinus, puokščių rojų paskendus! Tu sapningai žavinga, kaip pasilgtasai gandas, kur mum sieloje aidai neapsakomu suokesiu...

Be kodėl gi man liūdna? Disonansai nesklاندūs, žvarbūs vėjai, man skina saulės vaisių nunokusį... Gal ir siela, kaip tujei, su dangum susituokusi, zvaigždžių sklenda augštybėn, joj geismingai paskendus...

Vai, žemele, žemuže! Siela rauda ir mokosi, ir joj liūdesių smelkia, kaip senobinis randas, rojaus tėviškės aidas, kaip pasilgtasai gandas, atplevenęs gegužų neapsakomu suokesiu...

Mykolas Vaitkus

NAUJI LEIDINIAI

(Atsiųsti paminėti)

SODAS UŽ HORIZONTO, romanas. Aloyzo Barono. Lietuviškosios Knygos Klubo leidinys. 1955 m. Chicago, Ill.

ASSEMBLY OF CAPTIVE EUROPEAN NATIONS, first session, September 20, 1954—February 11, 1955. Organization, resolutions, reports, debate. New York, 1955.

MALDA

Žinai juk, Viešpatie, koks mūsų silpnas protas, O Tavo gi tokia beribė išmintis— Sustiprink, kad, lauke žiogeliui ėmus groti, Neplęstų man iš sielvarto širdis.

Nemoku sapno nuo tikrovės beatskirti, Igiuosį pasakojį girdėty vietų ir vardų— Sustiprink, Viešpatie, mane, kad bent prieš mirtį Galėčiau pasilinksmit su žiogais kartu.

Leonardas Andriekus

PERSISPAUSDINO

Po pirmojo pasaulinio karo prof. Mykolas Biržiška Vilniuje redagavo laikraštį lenkų kalba, bet lietuviškoje dvasioje ir jis kartą tame laikrašty paskelbė, kad sulig Liublino sutarties lietuvių ir lenkų dvi šalys vienybėje neprivalo vadintis "Zėčyspospolita Polska" (kas reiškia— respublika lenkiška), bet: "Zėčyspospolita Dvuch Naroduv"—dvių tautų respublika.

Dabar toji žinutė yra tilpusi net ir kazokų mėnrašty "Kazachja Žizn"—"Kazokų Gyvenimas", (o angliškai rašo "The Cossacks Life") balandžio mėnesio, šių metu, laidoje (leidžiamas New Yorke).

Pranešėjas

REMIJA KOPLYČIOS STATYBĄ

WORCESTER, Mass. — Šv. Kazimiero parapijos salėje, gegužės 6 d. 8 val. vakaro buvo parengimas Nekalto Prasidėjimo Seserų koplyčios statybą.

Programą atliko—Šv. Kazimiero parapijos choras p. Ip. Nauragio vadovaujamas ir Nekalto Prasidėjimo Seserų Pensjonato studentės. Šio parengimo garbės pirmininku buvo kun. kleb. A. Petraitis, pirm.—L. Leknickas, išd.—K. Pauliukonis, sekret.—J. Vizbaras; propaganda rūpinosi Pr. Pauliukonis.

DIDELĖS IŠKILMĖS PUTNAME

Lietuvių keliaujanti Marijos statula (Šv. Tėvo pašventinta) Seimo proga, grįžo į Putnam, Conn. Gegužės 15 d. Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne bus pamėnėtas I-asis Marijos apsišėikimas Fatimose. Šis seimas skiriamas Nekaltai Marijos širdžiai pagerbti. Daug Marijos garbintojų ruošiasi šioje šventėje dalyvauti. Proccija ir palaiminimas bus 4:30 val. Švč. Sakramentu palaiminimas numatomas atviroje gamtoje.

DAILININKAI K. VARNELIS ir J. DAUGVILA jau dekoruoja Nekalto Prasidėjimo Seserų koplyčią Putname, Conn. Šiuo laiku jie daro vitražus. Tikimasi, kad iki Rėmėju seimo, kuris įvyks gegužės 15 d., dailis vitražų jau bus įdėta.

DANUTĖ VIERAITYTĖ, Putnamo Studentijų Ateitininkų pirminkė, šiemet baigia kolegiją. Kolegijos vadovybė padedant, ji jau gavo gerą "social worker's" tarnybą.

MEXICO CITY. — Gegužės 5-tą chemikalų dirbtuvėje įvyko didelis sprogdimas dėl kurio žuvo 16 asmenų.

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

PENKTA TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA MIGRACIJOS REIKALU

Šiais metais gegužės 2-6 dienomis New Yorke Jungtinių Tautų rūmuose posėdžiavo Penktoji Privačių Organizacijų Migracijai Padėti Tarptautinė Konferencija (Fifth International Conference of Non-Governmental Organizations Interested in Migration). Dalyvavo 50 labdarinių organizacijų, kurių tarpe ir mūsų Bendrasis Lietuvių Šalpos Fondas, 8 visuomeninės organizacijos, 6 Jungtinių Tautų labdaros ir visuomeninių komisijų skyriai, 12 Jungtinių Tautų atstovybių delegatai, Jungtinių Valstybių vyriausybės atstovas (U. S. Foreign Operations Administration). Viso atstovų buvo 165. Lietuvius atstovavo msgr. Jonas Balkūnas, Juozas Boley ir Stasys Lušys.

Ši konferencija yra penktoji. Kitos buvo Genevoje 1950, 1951 ir 1953 m. New Yorke 1952 m. ir šiemet dabartinė. Konferencijos vadovybė atėičiai buvo naujai parinkta.

Konferencija atidarė ir vedė senasis pirmininkas p. Lawrence A. Moysė (YMCA atstovas). Sveikinimo žodį tarė Jungtinių Tautų sekretorijato vardu p. Ralph Bunche. Pranešimus padarė: Tarptautinio Darbo Organizacijos (ILO) atstovas p. R. A. Metall, Pasaulio Sveikatos Organizacijos (WHO) atstovė Mrs. S. Meagher, UNESCO atstovas p. Salomon Arnaldo, ICEM—Edward Marks, Amerikos Valstybių Organizacijos (Pan-America)—Anibal Buitron ir Italijos atstovas prie Jungtinių Tautų—Vincenzo Torretta.

Konferencija svarstė tremtinių ir darbininkų migraciją, pagelbą keliauninkams, priežiūrą, sveikatos tikrinimą, apgyvendinimą ir pirmąją pagelbą vietovėse ir k. Visos paskaitos, kalbos, rezoliucijos ir pasiūlymai buvo iš anksto atspausdinti, kad visi galėtų susipažinti ir diskutuoti. Diskusijose vartotos dvi kalbos—angly ir prancūzų. Temos lieti visas tautas, rasės, kontinentus ir vyriausybės. Žodžiu, buvo svarstomas pasaulinė plotmėj žmonių judėjimas, perkeldinimas ar migracija. Pavyzdžiui, tokiais sveikatos reikalais kalbėta, kaip migrantų apsauga, profesionalų migrantų išskirtymas bei įkurdinimas; neuropiečių migracija Lotynų Amerikoje, Britų dominijose, Šiaurės Amerikoje, Azijoje, Afrikoje ir kitur. Paliesta buvo repatriacija, laisva ir nelaisva; teisinė pagelbą migrantams, informacijos tarnyba, profesinių kategorijų gelbėjimas bei parama, Jungtinių Tautų skirtis migracijos reikaluose. Išryškinti migracijos lengvatų, apmokėjimų kelionės, pagelbą kelionėje reikalai ir kiti. Delegatas ypač griežtai pasisakė prieš priverstinę repatriaciją, priverstiną perkeldinimą grupių ar profesijų, vaikų atskyrimą nuo tėvų, reikalavo laisvės persikeldinti kur norima ir apsigyventi kur ir kaip norima; priminė ir dabartinę Austrijos išlaisvinimo problemą, kad nebūtų prievarta pavartota išlaisvinant kraštą. Čia apginta teisė ir Austrijoje esančių lietuvių.

Konferencija išsiryko darbo komisijas ir naują vadovybę ligi kito suvažiavimo, kurs greičiau įvyks Genevoje. Gegužės 2 d. vakare delegatai buvo pavaišinti, supažindinti su Jungtinių Tautų atstovais ir Jungtinių Valstybių vyriausybės nariais.

BALFO atstovai šioj konferencijoje buvo lietuvių tremtinių ir migrantų interesų sargyboje. Refugėe 1953 m. įstatymas buvo mažai palistas. Bendrai tremtinių teisės bei perkeldinimas buvo svarstomi. Konferencija šiltai įvertino lietuvių atstovų dalyvavimą ir kooperavimą. Visi tinkamai suprato lietuvių reikalus. Laimėti nauji draugai plačioj migracijos ir labdaros tarptautinėj arenoj.

PIRMOJI PAMOKA

JAV Lietuvių Bendruomenės rinkimai praėjo. Kas laimėjo ar pralaimėjo nesprendžiū. Viena aišku, kad šie rinkimai parodė kaip silpnai esamė organizuoti, kokio mažo laipsnio mūsų tautinė sąmonė ir kiek daug trūkumų lietuviškos išlaikymo veikloje. Visgi išryškėjo, koki "palaidi barščiai" mūsų katalikiškoj visuomenėj. Kalbame ir didžiuojamės savo skaitlingumu, didybe ir drausme. Ko ko, bet mažiausiai turime tikybinių jausmo. Nutilkime ir susimąstykime.

Šia proga reiktų atkreipti dėmesį į mūsų naujajūliuvius. Mums amerikiečiams dažnai reikia rausti, kad tiek nutautėję, nu-lietuvių, sumaterijalėję, tremtiniai jaunos valstybės išauginti mus gali pamokyti valstybingumu, lietuviško sąmoningumu, ypač idealizmu. Nuo šių rinkimų geriau, kad jie tylėtų... Jie mums nedavė gero pavyzdžio. Nė pasu tremtinių nedalyvavo balsavimuose.

"Drago" balandžio 29 d. editorialas gerai sako: "Nepaisant, koks lietuvių skaičius balsuos, dėlto numistinti neteks. Tai bus pradžia ir paskatinimas jau kitais rinkimais siekti kelių dešimčių tūkstančių balsų. Juk tam ir organizuojamasi, kad išjudinus visą mūsų bendruomenę, jog ji daugiau domėtųsi savo tautiniu išsilikymu, jog jai būtų duota visos mūsų sąlygomis galimos priemonės savai kultūrai, savoms tradicijoms ir savajai kalbai išliakyti."

Vietoj būtų pacituoti to editorialo kita vieta: "Netikslu yra tvirtinti, kad ligiol lietuvių bendruomenė nebuvo JAV ar kur kitur. Netikslu tvirtinti, kad ji naujai organizuojama. Ji buvo ir jos naujai organizuoti nereikia. Tie, kurie pirmieji pradėjo apie ją kalbėti, nieko naujo mums nepasakė. Tačiau jiems tenka pripažinimas ir pagarba, kad jie ryžosi į lietuvių bendruomenę inesti ką tai naujesnio, tiksliesnio, jai duoti galimumus organizuočiai ir efektingiau stiprinti savo tautinį potencialą ir rūpestingiau gelbėtis iš tautinės mirties, nes dėl mūsų pačių neapdairumo, dėl nepakankamo organizuotumo ta mirtimi jau tūkstantčiai mūsų brolių ir sesių yra išmirę. Todėl, kad tokį tautinį mirimą ir, pagaliau, tautinį merdėjimą sulaukims, ir pradėtas sąjudis duoti organizacija, siekiančią apjungti pirmoj eilėj atskirų kraštų lietuvius, o to pasiekim, eiti prie to, kad būtų sudarytas centrinis, pasaulinio masto aparatas, koordinuojantis visų kraštų lietuvių bendruomenės veidą."

WRS - NCWC GAVO NAUJĄ VARDĄ

A. L. R. K. Federacijai, o ypač tremtiniams yra žinomos WRS - NCWC raidės, nes jos reiškia War Relief Service—National Catholic Welfare Conference. Tai yra šalpos ir imigracijos agentūra, kuri sušelpė mūsų tremtinius Europoje ir atvežė arti 27,000 lietuvių tremtinių Amerikon. BALFas nuo pat pradžių su ja bendradarbiauja ir dabar jai kooperuoja. Ji yra Amerikos Episkopato priežiūroje. Nuo 1943 metų savo darbuotėje ji yra išdaliniusi dėl karo nukentėjusiems 973,197,120 svary gėrybių, kaip maisto, vaistų ir drabužių, įvertintų \$327,835,203.39. Visame pasaulyje ji pernai yra suteikusi 60 nuosimčių visos labdaros (visų labdarinių veikiančių organizacijų, tikybinių ir netikybinių). Vien pinigais per 12 metų ji išdaliniusi \$38,204,310.17. Lietuviams ji yra davusi grynais pinigais virš \$200,000.00 (NCWC nuo 1940 m.). Dabar jos vardas pakeistas į CRS - NCWC, t. y., Catholic Relief Services—National Catholic Welfare Conference.

LRK SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Pabaiga)

PENKTOJI SESIJA Vasario 24, 1955

Penktąją Vykdomosios Tarybos sesiją prezidentas atidarė 9:45 A. M.

Malda sukalbėjo dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius.

Dalyvauja: dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prezidentas L. Šimutis, vice prezidentas adv. J. J. Grigalius, sekretorius V. T. Kvetkas, išdėtininkas P. J. Karasauskas, išdo globėjai—Leokadija Donarovich ir Vincas Abromaitis, taipgi redaktorius Matas Zujus. Nedaulyvauja daktaras kvotėjas dr. Wm. Kriškūnas, kurs dar prieš V. Tarybos susirinkimo paskelbimą buvo pasižadėjęs dalyvauti kitoje vietoje ir kitoje valstybėje.

Prezidentas pakvietė sekretorių perskaityt trečios ir ketvirtos sesijų užrašus. Sekretoriui perskaityti, V. Abromaitis pasiūlė priimt, kaip perskaityta, adv. Grigalius parėmė. Priimta vienbalsiai.

Sekretorius aiškina apie samdymą legalaus patarėjo iki sekančio V. Tarybos susirinkimo. Nurodęs, kad yra dar neužbaigtų legalių reikalų, jis pasiūlė vėl samdyti adv. J. S. Lopatto. P. J. Karasauskas pasiūlymą parėmė. Priimta vienbalsiai.

Naujų Narių Vajaus Reikalai

Sekretorius Kvetkas nurodė svarbą palaikyt narystę turint omeny priedinius nuostolius pribrežtant 20 metų klasių sertifikatams ir ragina, kad ši sesija būtų paskirta diskusavimui būdų ir priemonių padidint naujo biznio produkciją.

Adv. Grigalius paaiškino apie planus vykdomus Bostono rajone. Gegužės mėnesį rengiamas piknikas, kuriame bus dalinami prizai narystės kontesto laimėtojams. Pirmas prizas laimėtoji bus įteiktas 150 dolerių sumoje grynais, kiti prizai bus daiktinės dovanos.

Adv. Grigaliui pareikšti komplimentai už jo pranešimą ir už puikų planą Bostono rajone padidint narystę.

Prez. Šimutis ragino adv. Grigalių susisiekt su visomis Massachusetts valstybės kuopomis, kaip kad V. Abromaitis daro Pirmos Penna. Apskritis rajone ir kaip yra daroma kitose vietovėse. Prezidentas nurodė, kad asmeninis kontaktas su vietinių kuopų viršininkais ir nariais yra reikalingas ir svarbus. Tas pat turi būt daroma Chicagoje, Pittsburghe ir New Yorke. Mes taipgi turime pradėt planuoti programą paminėti Susivienijimo 70 metų sukaktį, kuri sueis sekančiais (1956) metais, ypatingai raginti kuopas organizuoti programas ir kad turėtų būt duodamos dovanos vietinių kuopų nariams už naujų narių prirašymą, kas žymiai prisidėtų prie geresnio sukakties paminėjimo. Nauja Susivienijimo Istorija turėtų būt duodama, kaip dovana, specialiams veikėjams. Taipgi reikia dėt pastangas patraukt visus narius reguliariai lankyt kuopų susirinkimus ir viename tokių susirinkimų nusifotografuoti ir tą paveikslą patalpinti "Garsę".

Kun. J. F. Baltusevičius aiškina, kad taipgi yra svarbu pakviest vietinius klebonus į kuopų susirinkimus ir kad kiekvienas Vykdomosios Tarybos narys, taipgi konstituciniui komisijai nariai laikyti savo pareiga atgaivint savo rajonuose susidomėjimą, ypatingai ten, kur veikimas yra sumenkėjęs ir sunykęs. Mes turime mėgint gauti naujų ir jaunesnių viršininkų, kurie parodytų daugiau susidomėjimo.

Po diskusijų, kuriose dalyvavo kone visi direktoriai, nuspręsta, kad Vykdomosios Tarybos nariai kontaktuoti kuopas savo rajonuose ir kad visos kuopos turėtų valdybose pilną viršininkų sąstatą ir jų pavardes paduoti "Garsę".

Penktą sesiją prezidentas Šimutis uždarė 12:15 P. M. pietums.

ŠESTOJI SESIJA

Šeštąją sesiją prezidentas atidarė 2:05 P. M., dalyvaujant visiems direktoriams, kaip ir rytinėj sesijoje.

Sekretorius Kvetkas raportavė, kad lapkričio mėnesio antroje dalyje kai kuriems V. Tarybos nariams pasiru-

tes narystės vajaus plano kopijas, kuris planas apėmė ir stipendijų skyrimą, kaip prizus kontesto laimėtojams. Planas susilaukė palankumo, tad sausio mėnesį plano kopijas pasiuntęs Jaunimo komisijos nariams apsvaistymui. Stipendijų plano tikslas padrasint mokslan ir tuo būdu paruošti ateičiai vadų. Toliau sekretorius pastebėjo, kad "Vadovybė sudaro svarbų faktorių bile organizacijoje, o ypatingai šiuo mūsų Susivienijimo istorijos periodu, kuomet turtai eina prie trijų milijonų dolerių taško. Mes turime paruošti narius, kurie užėmė V. Tarybos direktorių vietas žinotų kaip globoti Susivienijimo fondų investmehtus." Po to sekretorius perskaityt stipendijų plano tekstą ir sekė generalinės diskusijos. V. Taryba sutiko užgirti sekretoriaus paruoštą stipendijų planą ir išrinko komisiją iš kun. J. F. Baltusevičiaus, L. Šimučio ir V. T. Kvetko, kuriai suteikė autoritetą planą papildyti ir jį paskelbti galiojančiu. Prezidentas Šimutis apsiėmė sušaukt Jaunimo komisijos susirinkimą išdiskusuoti propoziciją, taipgi visi kiti direktoriai apsiėmė kontaktuoti įvairias mokslo įstaigas ir kuopas savo apskrityse raginant remti vajų, kuomet jis bus paskelbtas.

Sekretorius Kvetkas paaiškino, kad virš dviejų metų darbuojantis perrašant Susivienijimo konstituciją ir įstatus jis turėjęs nemažai išlaidų ir kadangi dabar praktiskai visų apdraudros departamentų yra užgirta, tadgi jis man, kad užsitarnavęs atlyginimo.

Kun. J. F. Baltusevičius pasiūlė užmokėt V. T. Kvetkui \$500.00 už išlaidas priruošiant ir perrašant naują konstituciją ir įstatus. Mrs. Leokadja Donarovich parėmė. Priimta vienbalsiai.

Prezidentas Šimutis pasiūlė atlygint Vykdomojo Komiteto nariams išlaidas nustatyta rata—\$10.00 per mėnesį. Mrs. Leokadja Donarovich parėmė. Priimta vienbalsiai.

Apsvarščius padėtį esamą Pirmoje apskrityje, Vincas Abromaitis buvo išrinktas Vykdomojo Komiteto nariu ir tas suteikė jam galimybę dalyvaut komiteto susirinkimuose ir raportuoti apie to rajono veiklą.

Dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius kalba, kad būtų tinkama ir jis sugestijonuoja, kad ateityje V. Tarybos

direktorių susirinkimai būtų pradėdami iškilmingomis Mišiomis. V. T. Kvetkas pasiūlė pavest kun. Baltusevičiui šį planą vykdynti padedant Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapija, kurios rajone randasi centro įstaiga ir kad kun. Baltusevičius atliktų visus susitarimus su klebonu. P. J. Karasauskas parėmė. Priimta vienbalsiai.

Mrs. Donarovich pasiūlė susirinkimą baigt, V. Abromaitis parėmė. Priimta vienbalsiai.

Kun. J. F. Baltusevičius sukalbėjo maldą. Prezidentas Šimutis susirinkimą uždarė 4:45 P. M.

VINCAS T. KVETKAS, Sekretorius

GEGUŽIO REQUIEM

Tai skuba, skuba jaunasis gegužis, gėlėtą žalią uždanga užmesti ant to, kas liūdi, silpnas ir palūžęs, ir džiaugsmo šventės nebįstengia švesti,— kad baigtų gesti, kad baigtų gesti, kaip kvapsnis, iš lėto, žiedelio siela, Dievo įkereta . . .

Kad baigtų gesti, kaip diena, be skundo, naktis jam rimti lašina į urną; priglausti galvą saldziai žemė gundo; lakstutė suokia pasakų nokturną; medum į burną, medum kaip žavas, liejas alko oras, ir amžių himną kerį žvaigždžių choras . . .

O kai aušrelė, nuotaka švelnioji, pabudus šypstels, kilis vėl nuo žemuzės malda aušrinė tolimajam rojūn, ir skleis gėlėtą žavesį gegužis,— nebkels palūžęs . . .

Tik suoks pasaulis tyliai šviesų Requiem: "Gelminga rimti, Amžių Dieve, teiki jam!"

Mykolas Vaitkus

LITHUANIA, 1795 - 1940

By INA ČEPENAITE

When a nation reaches a certain point in its political, cultural, and technical development, it tends to unite and form a state. The formation of a state is a great event in the history of any nation. But the retaining of independence has always been and is a problem for every state. It is an especially grave problem for the small states in our modern world which are controlled by great nations constantly struggling for more lands, and more power.

The Lithuanians formed an independent state comparatively early—in the 13th century. It grew and prospered until in the 15th century it extended from the Baltic to the Black Sea and included in its territory Ukraine, White Russia, and other Russian lands. Lithuania was one of the greatest states in Eastern Europe. In 1569 the Great Duchy of Lithuania was united with the Kingdom of Poland on personal union basis. However, the rise of Russia on the East, and the Germanic powers—Austria and Prussia—on the West, and the mismanagement of the union-state resulted in three divisions of Lithuania and Poland among Russia, Austria, and Prussia. These divisions occurred in 1772, 1793, and 1795. The largest part of Lithuania and since the Na-

poleonic Wars the whole of Lithuania, fell under Russian control. In 1795, Lithuania lost her independence for the first time since the creation of the Lithuanian state.

Years of hard oppression followed. But Lithuanians never lost sight of their common aim—the regaining of their independence. For more than a half century, the nobility constituted the opposition to Russian rule. Then, the intellectuals who rose from the common people took over.

The first hope for separating from Russia came with the coming of Napoleon. Lithuanians helped the Napoleonic army, hoping that Napoleon would create an autonomic state under his protection. With the defeat of Napoleon, all hopes vanished. Though the Czar had pardoned all those who helped Napoleon, many were persecuted, sent to Russia, etc.

After this unsuccessful attempt, secret societies were being formed among the nobility and among the youth in the schools of higher learning. Eventually, encouraged by the liberal revolutions of 1830 in France and Belgium, Poland revolted in November of 1830, and Lithuania followed early in 1831.

The common people helped the nobility, expecting that this revolution would bring an end to serfdom. But the revolution was unsuccessful and was cruelly put down. Several churches were closed, people were arrested and deported. Lithuanian schools were closed and Russian ones were opened instead, but they usually did not have any pupils. The only University of Lithuania was closed in 1832, and in 1840 the Lithuanian Statute Book was abolished and Russian law became the law of the land. Hoping to win the common people over for the Czar, Russian administrators distributed the confiscated lands of the revolutionary nobles to the people for very small sums. Pressed from all sides, Czar Alexander II even proclaimed the abolishment of serfdom on February 19, 1861. But the serfs gained actually little from it, and unsatisfaction spread as before.

(To be continued)

KNIGHTS OF LITHUANIA CONVENTION IN NEWARK, N. J.

Newark Council 29 Knights of Lithuania will play the role of host this year at the 42nd annual convention of the organization which will take place there this coming Summer.

On Thursday, April 28th Convention committee held a meeting at the Robert Treat Hotel to map out plans for the coming conclave.

Council 29 has received word from Supreme Council through national president Alexander Vasiliauskas that dates chosen by the local lodge have been approved by Supreme body.

The dates as announced earlier will be August 25-28 inclusive. The Robert Treat has been selected by the committee as main headquarters and place of business sessions and other activity during the above days mentioned.

This will mark the first time in the long history of organization that national gathering will take place in Newark.

F. V.

CALIFORNIJOJ MALONU GYVENT Suteikia informacijas ir sąžiningai patarnauja sklypus arba namus įsigyti. Biznio savininkas: Charles Lukšis ir bendradarbiai: B. Budriūnas ir P. V. Raulinaitis, buvęs advokatas. Kreipkitės į: LITHUANIAN REALTY CO., 3502 W. Pico Blvd., Los Angeles 19, California. Phone: RE-4-8275.

PAGERBTUVIŲ BANKETAS

PHILADELPHIA, Pa.—Sekmadienį, gegužės (May) 29, 6 val. vakare, šv. Andriejaus parapijos svietinėje, prie 19-tos ir Wallace gatvių, įvyks pagerbtuvių bankietas klebonui kun. Juozui Čepukaičiui progą jo 35 metų kunigystės ir 31 metų klebonavimo šv. Andriejaus lietuvių parapijoje.

Tos dienos ryte, erdvoje gražioje šv. Andriejaus bažnyčioje bus atliakytos iškilmingos jubilėjinės pamaldos, kuriose dalyvaus daug kunigų.

Banketo bilietai gaunami pas vikarą kun. Jurgį Degutį ir pas valdybos narius: Mrs. Frank Pūkas, Vincent Grudzys, Mrs. Mary Barniškis ir Chas. Roman. Parapijiečiai ir apylinkės lietuviai, savo atsilankymu parody-

kime pagarbą nusipelnusiems veteraniui, sukaktuvininkui už taip didį ir daug metų pasidarbavimą Dievui ir lietuvybei.

F. P.

RĖMĖJŲ SEIMAS

PAVASARIO ŠVENTĖ PUTNAM, CONN.

Maloniai kviečiame į N. Pr. Seserų gildos Naujosios Anglijos seimą, kuris įvyksta gegužės (May) 15 d., N. Pr. Seserų Vienuolyne, Putnam, Conn.

Šis seimas skiriamas šv. Mergelės Marijos Nekalčiausiai Širdies statybos baigimą.

Semo programa: 11:00 val. šv. Mišios su pamokslu, 12:00 val. pietūs, 1:30 seimo posėdis.

4:30 Palaiminimas šv. Sakramentu ir procesija.

Seimo progą grįžta iš kelionės po Ameriką Mergelės Marijos Nekalčiausiai Širdies statula. Būtų gražu, kad ją pasitiktų didesnis būrys žmonių.

Šis seimas lems, ar galėsime koplyčios statybą užbaigti be skolu.

Taipgi laukiame visų senųjų ir naujųjų ateivių. Malonėkite visi seselių bičiuliai šiame seime dalyvauti.

Nek. Pr. šv. M. Marijos Seserų ir Nek. Pr. Seserų Gildos Centro Valdyba

VARPUS NEKALTO PRA-SIDĖJIMO SESERŲ KOPLYČIAI PUTNAME paaukoja Vincas ir Regina Klimai iš Terryville, Conn. Varpai jau instaliuoti ir skamba 3 kartus į dieną.

MIRĖ IPOLITAS TAMOŠAITIS

PHILADELPHIA, Pa.—Vientingis Ipolitas Tamošaitis, gyvenęs 3277 Tilton St., Philadelphia 34, Pa., mirė balandžio 25-tą. O balandžio 28-tą po gedulingų pamaldų už jo vėle, iš šv. Jurgio bažnyčios palaidotas šv. Karsto kapinėse. Jį laidojo ir buvo pašarvotas pas mūsų čia gerai žinoma ir gerbiama viengentį Dominiką Earaminą, 2339 E. Allegheny Ave., Philadelphia 34, Pa.

Velionis Ipolitas Tamošaitis mirdamas gyvais paliko žmoną Agnietę; dukrą Amiliją Jankauskienę; dukrą Južę Griffienę; sūnų Stasį ir dukrą Oną Sangienę. Amžiną atils! . . . o jo artimiausiems pareiškiama viešma nuoširdi užuojauta!

K. V.

Pavasarinis LRKSA Penktosios Penna. Apskritis

ISVAŽIAVIMAS

Sekmadienį

Birželio=June 5, 1955

SANS SOUCI PARKE

IDOMI PROGRAMA, KURIĄ IŠPILDYS WILKES-BARRE ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS JEZAUS NUKRYŽIUOTOJO SESERŲ VEDAMOS MOKYKLOS AUKLĖTINIAI: PASIRĖDĘ TAUTINIAIS KOSTIUMAIS, ŠOKS LIETUVIŠKUS ŠOKIUS IR PADAINUOS LIETUVIŠKAS DAINAS.

IŽANGA VELTUI. PRIVAŽIAVIMAS AUTOMOBILIAIS IR BUSAIS

Uždirbk TAUPMENOMIS

3%

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMIUI AR PERTAISYMIUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 5-TOJI APSKRITIS RENGIA PAVASARINĮ IŠVAŽIAVIMĄ

PROGRAMĄ IŠPILDYS WILKES-BARRE SVČ. TREJYBĖS PARAPIJOS SESERŲ VEDAMOS MOKYKLOS AUKLĖTINIAI

LRKSA 5-tos Penna apskrityje. Kurie šiuos vaikučius maitina rengiamas išvažiavimas įvyks šeštadienį, birželio 5-tą, visiems 1-majam Svč. Trejybės parapijos gerai žinomam Sans Souci parnoriės pamatyti, o ką jau bekalbėti apie tuos, kurie jos dar nėra matę. Rengėjai dėkingi parapijos klebonui kun. J. K. Miliauskui ir sesutėms mokytojomis už malonų sutikimą, kad jų auklėtiniai programą išpildytų.

Išvažiavimo programa puikiai sutampa su dabar mūsų Susivienijimo vedamo vėjau dviasia. Jis yra daugiausia taikomas jaunimui, kurio pritraukimui yra paskirtos stipendijos.

Būt gražu, kad visi Susivienijimo nariai patys atsilankytų į šį išvažiavimą ir pakalbintų pašaliečius atsilankyti.

GENERALINĖ RENGIMO KOMITETA

sudaro apskrities valdyba, būtent: pirmininkas Aleksas Norvaiša, vice pirmininkai Mrs. Mildred Uzdeila ir Stasys Žemaitis, sekretorius Vytautas Paulauskas, išdinkė Leona Bagdonaitė, izdo globėjai Vincas Matikevičius, Juozas Narusevičius ir Antanas Jonikas.

PROGRAMOS KOMISIJA: V. T. Kvetkas, advokatas Thomas Mack, adv. Edward Lopatto, P. J. Karasauskas, Matilda Galgauskaitė ir J. Narusevičius.

PRESOS IR PUBLIKACIJOS KOMISIJA: Matas Zujus, Leona Bagdonaitė ir Vincas Matikevičius.

REFREŠMENTŲ KOMISIJA: Motiejus Mioldažis—pirmininkas; Antanas Jonika, Baltrus Skučas, Jurgis Nevulis, Adolfas Kaduškevičius, Stasys Žemaitis, Pranas Jurevičius, Pranas Aruškevičius, Petras Kantakevičius, Pranas Karpavičius ir Kazys Kučinskis.

TIKIETŲ KOMISIJA: Albertas Kalinauskas—pirmininkas, Petronė Baltrušaitienė, Vincas Stepulis, Verna Radzevičiūtė, Leona Bagdonaitė, Marcelė Lomsargienė, Jieva Aruškevičienė.

PRĖMIMO KOMISIJA: Mildred Uzdeila—pirmininkė, dr. Wm. Kriksčiūnas, Leokadija Donarovich, Ona Marozienė, Ona Magdalinskienė.

PUSMETINIS 4-TOSIOS PENNA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 4-tos Penna. apskrities kuopų atstovų pusmetinis susirinkimas įvyks šeštadienį, gegužės 22-ą, Svč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Pradžia 2 P. M. Visos prie 4-tos Penna. apskrities priklausančios kuopos prisijuskite savo atstovus. Bus svarbių pasitarimų organizacijos ir apskrities reikalais. Apskrities valdyba išduos raportus apie šios vasaros išvažiavimus, prie kurių laikas pradėt ruošti.

Pranas Katilius, pirmininkas
Antanas Meškauskas, raštin.

Kaip Komisijonierius KERSTEEN Yra Geriausias

HERMAN C. KERSTEEN

Visi Luzerne apskrities (County) piliečiai gerai žino, kad dabartinis apskrities komisijonierius HERMAN C. KERSTEEN yra nenuilstantis darbuotojas jų gerovei. Jis patenkina kiekvieną teisingą reikalavimą ir kiekvieną reikalą. Jis tą patį darys ir toliau.

Takų mokėtojai ir kiti turintys reikalų su komisijonieriais atsimins jo nenuilstamas pastangas išspręsti problemas.

Sugabus, patyręs, mandagus darbe, ištikimas savo elektoriatui, turintis valstybinį ir nacionalinį užsitarnavimą ir garbę tvarkant jūsų reikalus. KERSTEEN yra ir bus GERIAUSIAS JŪSŲ PASIRINKIMAS.

Pirminiuose (primary) balsavimuose antradienį, gegužės 17, paduokime savo balsus už HERMAN C. KERSTEEN perrinkimui Luzerne apskrities komisijonieriaus vieton.

Kersteen Campaign Committee

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGE "RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imanant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų)..... 50
MALDŲ RINKINELIS, juodais apdarais..... 40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

R. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

KARNIVALAS NAUJOS BAŽNYČIOS STATYMO FONDO NAUDAI

Plymoutho Šv. Kazimiero parapija rengia didžiulį karnivalą naujos bažnyčios statymo fondui sukelti.

Karnivalas prasidės šeštadienį, gegužės 22-ą, baigsis šeštadienį, gegužės 28-ą, St. John's Parkway aikštėje, Nesbitt St., Larksville, Pa.

Karnivalas vyks kas vakarą pradedant 6 val., baigiant 12. Lankantieji turės progą laimėti puikių dovanų ir tuo pačiu prisidėti prie naujos bažnyčios greitesnio pastatymo.

Pačios didžiausios dovanos bus išleistos paskutinę karnivalo dieną—gegužės 28-ą, būtent: pirmoji dovana—living room suite; antroji—Bendix washer ir dryer; trečioji—dinette suite with silver ware, taipgi lėkštės dėžė; ketvirtoji—bedroom suite; penktoji—Kelvinator refrigerator.

Karnivale bus įrengta įvairiausių žaidimų vaikams, jaunimui ir suaugusiems. Galios ir patyrę šeimininkės turės lietuviškų blynų, pyragų ir kitokių skanumynų.

Kaip žinoma, dabartinė Plymoutho Šv. Kazimiero parapijos bažnyčia yra uždaroma nuo pereinamo rudenį (lapkričio 13, 1954). Bažnyčia yra tiek sužalota žemės drebimu, kad toliau laikyti pamaldas yra pavojinga. Bažnyčios sonai grindys yra sutrukinėję ir dalys išėjo iš savo vietų. Vietinis klebonas kun. A. J. Sinkevičius su savo parapijiečiais rūpestingai darbuojasi, kad kaip galima greičiau įsigyti naują nuosavą bažnyčią. Naujai bažnyčiai statyti vieta jau yra paskirta už upės, Hanover Township'o ribose, Lyndwood'o sekcijoje, netoli prie kelio, kuriuo nuolat kursuoja busai tarp Plymouth'o ir Wilkes-Barre, Scranton vyksupijos nupirkta plote, Klebono kun. A. J. Sinkevičiaus pareiškimu, statyba neužlgo bus pradėta. Suprantama, statybą pagreitins fondo augimas.

Prie fondo sutvirtinimo daug prisidės ir rengiamas karnivalas. Karnivalo rengimo generalinį komitetą sudaro: kun. klebonas

A. J. Sinkevičius ir kun. J. Dastikas—garbės pirmininkai; Julius Krisulevičius, Leonas Petrasuskas, Antanas Maleski, Leonard Krefski, Petras J. Karasauskas, Andrius Želionis, John Oaks, Benis Barzilauskas, George O'Rourke, Jonas Vičkauskas, Jonas Klinka, Jonas Kazlauskas, Stasys Sidlauskas, Jonas Stalavičius, Petras Gustas, Juozas Antisevičius, Leo Kairo ir Joseph Phillips.

Šv. Kazimiero parapija yra viena iš seniausių ir istorinių lietuvių parapijų. Ją suorganizavo garsūs lietuvių patriotas kun. Aleksandras Burba 1889 metais ir jis buvo pirmuoju šios parapijos klebonu. Ši parapija apima Plymoutho, Hanover Townshipo, Larksville ir kitų rajonų lietuvius.

Tokia istorinė parapija neturi kamininkauti pas svetimuosius. Naujos bažnyčios įgyjimą stipriai remia parapijiečiai, nepagalai aukų ir kiti geraširdžiai.

Atsilankant į karnivalą argi paremsime naujos bažnyčios statymo fondą.

MIRĖ PRANAS VILKAS

Gegužės 4-tą nuo širdies smūgio mirė LRKSA 109 kuopos narys Pranas Vilkas, gyv. 121 So. Maple Ave., Kingston, Pa.

Palaidotas šeštadienį, gegužės 7-tą, iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Laidojimu rūpinosi direktorius Šukvietis, kurio įstaigoje buvo pašarvotas.

Velionis buvo gimęs Plymouth'e, bet jaunas būdamas persikėlė į Kingstoną ir čia gyveno iki mirties.

Paliko žmoną Agotą, dvi dukteris, sūnų, tris brolius, seserį, keturis anūkus ir vieną prauką. Sūnus Wallace antrojo pasaulinio karo laiku žuvo Cicilioje, Italijoje, kautynėse.

Amžina atils!

LRKSA 17 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LRKSA 17-tos kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, gegužės 15, 1955, po Sumos, Svč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre. Narės ir nariai prašomi dalyvauti.

Kuopos valdyba

KLUBIEČIŲ VEIKLA

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas turės svarbų susirinkimą gegužės 25-tą Redington viešbučio patalpose, Wilkes-Barre.

Bus iškilminga naujų narių instaliacija, taipgi bus pagerbtos pereitų metų išstekejusios klubietės. Svetimo komisija išduos raportą apie kontestinius kvotimus įvykusius balandžio 23-čią laimėti klubo skiriama stipendija slaugės mokslui siekti. Šiame susirinkime laimėtojai bus įteikta stipendija.

A. A. Mirusiems

A. A. AGOTA RADZEVIČIENĖ, gyv. 264 Vine St., Plymouth, mirė gegužės 6-tą, palaidota gegužės 9-tą iš Šv. Vincento bažnyčios Šv. Kazimiero parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, Plymouth'e išgyveno 65 metus. Jos vyras Jonas Radzevičius mirė 24 metai atgal. Priklausė prie Altoriaus, Ražančiaus ir Šv. Onos draugijų.

A. A. VINCAS GRISORAITIS, Sr., gyv. 32 Slattery St., Laurel Run Borough, mirė gegužės 7-tą, palaidotas gegužės 10-tą iš Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus. Velionis iš Lietuvos į šią šalį atvyko 1910 m. Paliko žmoną, tris sūnus, dukterį, seserį ir šešis anūkus.

A. A. JUOZAS RUSECKAS, 82 metų amžiaus, gyv. 3½ Market St., Inkerman, mirė gegužės 1-mą, palaidotas gegužės 3-čią iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidoji-

mu rūpinosi direktoriaus Kižo įstaiga. Velionis iš Lietuvos atvyko 50 metų atgal.

A. A. MRS. ANNA OLERTA, gyv. 33 Huber St., Wilkes-Barre, mirė gegužės 8-tą, palaidota gegužės 11-tą iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus. Paliko vyrą, du sūnus, dvi dukteris, brolių ir dvi seseris.

A. A. PETRAS VASILIAUSKAS, 70 metų, gyv. 203 Phillips St., Lyndwood, mirė gegužės 8, palaidotas gegužės 11-tą su bažnytinėmis ceremonijomis Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Plymouth'e išgyveno 40 metų. Laidojimu rūpinosi Maslauskų įstaiga.

BALSUOKIME UŽ JOSEPH STROBEL

JOSEPH STROBEL kandidatas perrinkimui Luzerne apskrities (County) Register of Wills ofisan

JOSEPH STROBEL iš Wilkes-Barre Township yra republikonų kandidatas. Visi registruoti republikonais primary balsavimuose gegužės 17-tą gali paduoti už jį savo balsą.

JOSEPH STROBEL yra L. R. K. S. A. 17 kuopos narys, nučirdus lietuvių bičiulis, tad vertas lietuvių balsuotojų paramos

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have filed their accounts in the Office of the Register of Wills or the Clerk of the Orphans' Court on or before April 15, 1955, and that, unless exceptions are filed thereto, said accounts will be confirmed "nisi" on May 20, 1955, and confirmed absolutely and audited by the Orphans' Court of Luzerne County at 10 A. M. on Tuesday, June 7, 1955.

Estate of Dora Adams, People's Savings & Trust Co., Executor: Ernestine Lenke, Molly Coopey, Administratrix C. T. A.: John Slaboszowski, Julia Mago, Administratrix D. B. N. C. T. A.: Theodore E. Czewinski, A. Minor, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Sub. Guardian: Robert K. Hileman, Rachel Williams Hileman, Executrix: John Wolack or Wolack, Thomas E. Mack, Administrator: Wilson Christman, Edith Christman, et al; Executrices: Domitila Kaseta or Kashtas, Peter Kascheta, Executor: Hannah N. Rinehimer, Arthur N. Rinehimer, Sur. Executor: Lina Doty Kennedy, Ada M. Hobbes, Administratrix: Benjamin Reynolds, Miners Nat'l Bank, W-B, Sur. Trustee: Julia Geguzis, Minor, Luzerne Nat'l Bank, Luzerne; Guardian: Margaret Kennedy, Anna Kennedy Matson, Administratrix: Jacob J. Klemberger, Louis Ferrari, Administrator D. B. N. C. T. A.: Mary Alice Cortright, Martha C. Shoemaker, Administratrix: Anthony Zura, Bernard Zura, Administrator: Bertha Ross Kleiman, Andrew Hourigan, Jr., Administrator: Arthur Hatten, William D. Hatten, Administratrix: Peter Szerel or Sharon, Leonard Sharon, Administrator: Harry G. Pethick, Miners Nat'l Bank, W-B, Executor: W. A. Edgar, Eleanor M. Edgar, Executrix: Roy L. Halliday, Martha H. Clark, Executrix: Raymond C. Mulderig, Ray Mulderig, Administrator: Helen Y. Davenport, Paul R. Williamson, Executor: Augustus S. Van Wickle, Hazleton National Bank, Trustee: Ernest A. Meyers, Rachel M. Schenek, et al, Executors: Pauline Ruszewski or Roushfski, Stella Juzwicki, Administratrix: Frederick L. Flinchbaugh, Second National Bank, W-B, Executor: Alice Pearl Zickler, People's Savings & Trust Co., Executor: Martin Sherlinski, Edward Sherlinski, Executor: Robert L. Lamoreaux, Dorothy A. Lamoreaux, Administratrix: Paul Mizerak, Frank Mizerak, Administrator: Ralph Dogliss, Margaret Dogliss, Executrix: Stephen Mizenko, Alice Bombick, Administratrix: C. Ray Stauffer, Effie Ayres Stauffer and The Hazleton National Bank, Executors: Adella Stout, Wilbur Stout, et al, Executors: Frances R. Kelly, Charles Pernot, Executor.

JOSEPH C. STROBEL, Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

GRANDIJOZINIS KARNIVALAS

Rengia Plymouth'o Švento Kazimiero Parapija NAUJOS BAŽNYČIOS STATYMO REIKALAMS

Prasidės gegužės 22, baigsis gegužės 28, 1955

ST. JOHN'S PARKWAY

NESBITT STREET LARKSVILLE, PENNA

Karnivalas vyks kas vakaras nuo 6-tos iki 12-tos P. M.

Bus įvairių įvairiausių dovanų, o pačios didžiausios dovanos bus išleistos paskutinę karnivalo dieną—gegužės 28-tą

BUS ĮVIRIAUSIŲ ŽAIDIMŲ DĖL VAIKŲ, JAUNIMO IR SUAUGUSIŲ

Šeimininkės prižada lietuviškų blynų, pyragų ir kitokių skanumynų

VIEŠAS KLEBONAS KUN. A. J. SINKEVICIUS, ASISTENTAS KUN. JONAS DASTIKAS IR KARNIVALO RENGIMO KOMITETAS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA PARAPIJIEČIUS IR SVEČIUS GAUSINGAI LANKYTI KARNIVALĄ IR PAREMTI NAUJOJO DIEVO NAMO PASTATYMĄ